

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1SV100 Svenska språket, grundkurs, 30 högskolepoäng
Swedish, basic course, 30 credits

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av Organisationskommittén 2009-06 16

12-07. 2009-12-07 rev. litt och omr behörighet

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs skall de studerande kunna:

- använda en grundläggande terminologi inom språkvetenskap,
- problematisera språkets roll i samhället och för individen,
- redogöra för grunderna i svenska språkets fonetik och kunna beskriva förhållandet mellan ljud och stavning,
- grunderna i nusvensk grammatik och utföra en elementär grammatisk analys av svensk text,
- grunderna i svensk ordbildning och semantik,
- urskilja retoriska drag i skriftliga och muntliga texter
- tillämpa retoriska principer i tal och skrift
- använda språket effektivt i tal och skrift.
- vidareutveckla och förbättra texter,
- de viktigaste historiska språkliga förändringarna i svenskan,
- kunna redogöra för förändringar och variation i språket i sin samtid och i äldre språkskeden,
- beskriva skillnader mellan olika regionala varianter av svenska,
- grunderna om svenska ort- och personnamn.

Innehåll

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle, 5 högskolepoäng

Kursen introducerar språkvetenskap i allmänhet och studier i svenska språket i synnerhet. Kursen behandlar också förhållandet mellan språk och samhälle och språkets

betydelse för individen.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift, 10 högskolepoäng

Kursen innehåller fyra huvudmoment:

- retorikens historia och moderna tillämpning
- retoriken som teori och som praktik
- analys av muntliga, skriftliga och multimodala genrer
- praktiska övningar i att tala och skriva retoriskt.

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk, 10 högskolepoäng

Kursen behandlar det svenska språkets grammatiska struktur och ger redskap för analys av språket i texter. Den introducerar också grunderna i svensk fonetik.

Delkurs 4. Språklig förändring och variation, 5 högskolepoäng

Kursen behandlar variation och förändring i det svenska språket från cirka 1700 till nutid. Den ger i första hand ett historiskt perspektiv men beaktar också dagens samhälle utifrån olika aspekter. Dialektala skillnader i svenskan tas upp, och grunderna inom svensk namnforskning aktualiseras.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, lektionsundervisning, seminarier och gruppövningar. Deltagande i seminarier är obligatoriskt. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. Delkurser omfattande minst 20 högskolepoäng måste ha betyget Väl godkänd för att slutbetyget ska bli Väl godkänd. Antalet tentamenstillfällen är begränsat till fem gånger.

Examinationsformer som kan förekomma är muntliga och skriftliga prov och fortlöpande prövning under kursen.

Student vid Linnéuniversitetet har rätt att få sitt betyg för kurs översatt till den sjugradiga ECTS-skalan. För att få sitt betyg översatt ska studenten lämna en begäran om detta till läraren vid kursstart.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle

Dahl, Östen. 2000. *Språkets enhet och mångfald*. Lund: Studentlitteratur. 296 s.

Einarsson, Jan. 2004. *Språksociologi*. Lund: Studentlitteratur. s. 9–95. 86 s. (urval).

Linell, Per. 1982. *Människans språk. En orientering om språk, tänkande och kommunikation*. Lund: Liber Läromedel. s. 13–59. 46 s.

Westman, Margareta. 1998. *Språkets lustgård och djungel*. Stockholm: Norstedts. 236 s.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift

Haraldsson, Peter. 2007. *Retorik inför public – konsten att övertyga*.

3:e upplagan. Malmö: Liber University Press. 186 s.

Lindqvist Grinde, Janne. 2008. *Klassisk retorik för vår tid*.

Lund: Studentlitteratur. 373 s

Lindstedt, Inger. 2002. *Textens hantverk. Om retorik och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 146 s.

Övrig litteratur i urval efter samråd med undervisande lärare
Hellspong, Lennart. 2004. *Konsten att tala – handbok i praktisk retorik*. 2:a upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Karlberg, Maria & Mral, Brigitte. 1998 eller senare. *Heder och påverkan. Att analysera modern retorik*. Stockholm: Natur och Kultur.

Melin, Lars. 2007. *Vett och etikett i språket*. Stockholm: Norstedts.

Mral, Brigitte & Larsson, Lars-Åke. 2004. *Reklam och retorik – 10 fallstudier*. Åstorp: Rhetor förlag.

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk

Josefsson, G. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 252 s.

Josefsson, G. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. Studentlitteratur. 205 s.

Byrman, Gunilla (red.). 1998. *Fonetikhäftet*. Växjö: Institutionen för humaniora. 60 s.

Stencilmaterial som tillhandahålles av institutionen. 200 s.

Delkurs 4. Språklig förändring och variation

Aitchison, Jean. 2001. *Language Change: Progress or Decay?* Cambridge: Cambridge University Press. Kapitel 3–5. 46 s. Anmärkning: Finns som e-bok.

Josephson, Olle. 2005. *Ju. Ifrågasatta självklarheter om svenskan, engelskan och alla andra språk i Sverige*. 2:a uppl. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. Kapitel 1–4. 118 s.

Pettersson, Gertrud. 2005. *Svenska språket under sjuhundra år. En historia om svenskan och dess utforskande*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur. s. 7–50, 201–283. 125 s. (urval).

Teleman, Ulf. *Tradis och funkis. Svensk språkvård och språkpolitik efter 1800*. Stockholm: Norstedts Ordbok. s. 11–60, 77–207. 179 s.

Thelander, Mats. 2001. ”Socialiserad språkhistoria. Om sociolingvistikens bidrag till förståelsen av språkförändringar”. I: *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens Årsbok 2001*. Stockholm: Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien. s.65–78. 13 s.

Ett representativt urval nysvenska texter som tillhandahålls av läraren. Ca 60 s.